

Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη - Αυστρία

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1 Είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω τηλεδιάσκεψης είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος μέλος είτε απευθείας από δικαστήριο του κράτους μέλους αυτού;
- 2 Υπάρχουν περιορισμοί για την κατηγορία προσώπων που μπορούν να εξεταστούν μέσω τηλεδιάσκεψης, για παράδειγμα, μόνον οι μάρτυρες μπορούν να εξεταστούν με αυτό τον τρόπο ή και άλλοι, όπως οι εμπειρογνώμονες ή οι διάδικοι;
- 3 Ποιοι περιορισμοί, ενδεχομένως, υπάρχουν για το είδος αποδείξεων που μπορούν να διεξαχθούν μέσω τηλεδιάσκεψης;
- 4 Υπάρχουν περιορισμοί ως προς τον τόπο εξέτασης των προσώπων μέσω τηλεδιάσκεψης, δηλ. η εξέταση πρέπει να πραγματοποιείται σε δικαστήριο;
- 5 Επιτρέπεται η καταγραφή των ακροάσεων τηλεδιάσκεψης και εάν ναι, υπάρχουν οι διαθέσιμες εγκαταστάσεις;
- 6 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διενεργείται η ακρόαση: (α) όταν πρόκειται για παραγγελία σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 12 και (β) όταν πρόκειται για απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με το άρθρο 17;
- 7 Εάν απαιτούνται διερμηνείς, ποιος είναι υπεύθυνος για την παρουσία τους και στα δύο είδη ακροάσεων και πού πρέπει να βρίσκονται αυτοί;
- 8 Ποια διαδικασία εφαρμόζεται στις ρυθμίσεις για την ακρόαση και την κοινοποίηση του χρόνου και του τόπου στο πρόσωπο που θα εξεταστεί; Ποιο χρονικό διάστημα πρέπει να προβλέπεται κατά τη ρύθμιση της ημερομηνίας ακρόασης ώστε να μπορεί το πρόσωπο που θα εξεταστεί να ενημερωθεί εγκαίρως;
- 9 Ποια έξοδα προκύπτουν από τη χρήση της τηλεδιάσκεψης και ποιος είναι ο τρόπος πληρωμής τους;
- 10 Ποιες απαιτήσεις, ενδεχομένως, υπάρχουν για να διασφαλιστεί ότι το πρόσωπο που θα εξεταστεί απευθείας από το αιτούν δικαστήριο έχει ενημερωθεί σχετικά με τον εθελοντικό χαρακτήρα της ακρόασης;
- 11 Ποια διαδικασία προβλέπεται για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προσώπου που θα εξεταστεί;
- 12 Ποιες απαιτήσεις εφαρμόζονται για την ορκοδοσία και ποιες πληροφορίες πρέπει να παρέχονται από το αιτούν δικαστήριο όταν απαιτείται όρκος κατά τη διάρκεια της απευθείας διεξαγωγής αποδείξεων σύμφωνα με το άρθρο 17;
- 13 Ποιες ρυθμίσεις προβλέπονται για να διασφαλιστεί ότι υπάρχει αρμόδιος με τον οποίο να μπορεί να συνδεθεί το αιτούν δικαστήριο στον τόπο της τηλεδιάσκεψης και πρόσωπο διαθέσιμο κατά την ημέρα της ακρόασης για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων τηλεδιάσκεψης και την αντιμετώπιση ενδεχόμενων τεχνικών προβλημάτων;
- 14 Ποιες, ενδεχομένως, πρόσθετες πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο;

1 Είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω τηλεδιάσκεψης είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος μέλος είτε απευθείας από δικαστήριο του κράτους μέλους αυτού;

Στην Αυστρία επιτρέπεται και είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω τηλεδιάσκεψης και με τους δύο τρόπους. Οι διατάξεις του αυστριακού δικονομικού δικαίου σχετικά με την κατ' αντιδικία διαδικασία περιέχονται στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας Zivilprozessordnung - ZPO), ενώ η εκούσια δικαιοδοσία ρυθμίζεται από τον νόμο περί εκούσιας δικαιοδοσίας (Außerstreitgesetz - AußStrG). Η διεξαγωγή των αποδείξεων διέπεται από τα άρθρα 266 έως 389 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και τα άρθρα 16, 20 και 31 έως 35 του νόμου περί εκούσιας δικαιοδοσίας (ο οποίος παραπέμπει και στις συναφείς διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), καθώς και από ορισμένες διατάξεις που αφορούν ειδικές διαδικασίες, όπως για παράδειγμα τη διάταξη του άρθρου 85 περί υποχρέωσης σύμπραξης σε δίκες που αφορούν την πατρότητα. Αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με τις εν λόγω εθνικές διαδικασίες και νομοθετικές διατάξεις παρέχονται στις απαντήσεις στα κατωτέρω ερωτήματα καθώς και στο ενημερωτικό δελτίο «Διεξαγωγή αποδείξεων - Αυστρία».

2 Υπάρχουν περιορισμοί για την κατηγορία προσώπων που μπορούν να εξεταστούν μέσω τηλεδιάσκεψης, για παράδειγμα, μόνον οι μάρτυρες μπορούν να εξεταστούν με αυτό τον τρόπο ή και άλλοι, όπως οι εμπειρογνώμονες ή οι διάδικοι;

Σύμφωνα με το άρθρο 277 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (διαδικασίες κατ' αντιδικία) και το άρθρο 35 του νόμου περί εκούσιας δικαιοδοσίας σε συνδυασμό με το άρθρο 277 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (εκούσια δικαιοδοσία) επιτρέπεται η χρήση της βιντεοτεχνολογίας για τη διεξαγωγή αποδείξεων, ήτοι, μεταξύ άλλων, για την εξέταση των διαδίκων και των μαρτύρων ή για την παροχή αναλυτικής γνωμοδότησης δικαστικούπραγματογνώμονα.

3 Ποιοι περιορισμοί, ενδεχομένως, υπάρχουν για το είδος αποδείξεων που μπορούν να διεξαχθούν μέσω τηλεδιάσκεψης;

Κατά το άρθρο 277 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (διαδικασίες κατ' αντιμωλιάν) και το άρθρο 35 του νόμου περί εκούσιας δικαιοδοσίας σε συνδυασμό με το άρθρο 277 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (εκούσια δικαιοδοσία) επιτρέπεται εν γένει η χρήση της βιντεοτεχνολογίας για τη διεξαγωγή αποδείξεων. Ωστόσο, η δυνατότητα αυτή ενδέχεται να υπόκειται σε περιορισμούς εν τοις πράγμασι, για παράδειγμα σε περιπτώσεις έγγραφης απόδειξης ή αυτοψίας.

4 Υπάρχουν περιορισμοί ως προς τον τόπο εξέτασης των προσώπων μέσω τηλεδιάσκεψης, δηλ. η εξέταση πρέπει να πραγματοποιείται σε δικαστήριο;

Οποιοσδήποτε μπορεί να κληθεί να εμφανιστεί στο αρμόδιο δικαστήριο του τόπου της κατοικίας του προκειμένου να εξεταστεί μέσω τηλεδιάσκεψης. Όλα τα δικαστήρια, οι εισαγγελίες και τα σωφρονιστικά καταστήματα της Αυστρίας διαθέτουν τουλάχιστον μία εγκατάσταση τηλεδιάσκεψης. Πέραν αυτού, το αυστριακό δίκαιο δεν προβλέπει ότι οι τηλεδιασκέψεις κατά τη διεξαγωγή αποδείξεων πρέπει να πραγματοποιούνται αποκλειστικά σε δικαστικά κτίρια.

5 Επιτρέπεται η καταγραφή των ακροάσεων τηλεδιάσκεψης και εάν ναι, υπάρχουν οι διαθέσιμες εγκαταστάσεις;

Δεδομένου ότι το αυστριακό δίκαιο περί προστασίας δεδομένων δεν παρέχει καμία γενικής φύσεως νομική βάση για τη μαγνητοσκόπηση ακροάσεων μέσω τηλεδιάσκεψης στην πολιτική δίκη, αυτό προϋποθέτει τη συγκατάθεση όλων των προσώπων που μετέχουν στην τηλεδιάσκεψη. Ο γενικός αυτός κανόνας αφορά τη μη απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων, η οποία κατά το άρθρο 10 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1206/2001 για τη διεξαγωγή αποδείξεων (στο εξής: κανονισμός) εκτελείται σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους εκτέλεσης.

Αντιθέτως, η εκτέλεση της παραγγελίας για απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων εκτελείται σύμφωνα με τη νομοθεσία του αιτούντος κράτους μέλους (άρθρο 17 παράγραφος 6 του κανονισμού). Εφόσον το εν λόγω δίκαιο επιτρέπει τη μαγνητοσκόπηση της τηλεδιάσκεψης χωρίς τη συγκατάθεση των ενδιαφερόμενων προσώπων, το αυτό επιτρέπεται και στο πλαίσιο της αυστριακής έννομης τάξης.

Τεχνική δυνατότητα μαγνητοσκόπησης των ακροάσεων μέσω τηλεδιάσκεψης παρέχουν καταρχήν όλες οι εγκαταστάσεις τηλεδιάσκεψης. Όπου η μαγνητοσκόπηση της δίκης αποτελεί πάγια πρακτική (όπως, για παράδειγμα, σε πολλά ποινικά δικαστήρια), η μαγνητοσκόπηση των ακροάσεων μέσω τηλεδιάσκεψης μπορεί να γίνει με τον υπάρχοντα τεχνικό εξοπλισμό. Ωστόσο, και αλλού μπορεί να πραγματοποιηθεί μαγνητοσκόπηση, εφόσον κριθεί σκόπιμη, με την απλή σύνδεση κατάλληλου μέσου αποθήκευσης.

6 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διενεργείται η ακρόαση: (α) όταν πρόκειται για παραγγελία σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 12 και (β) όταν πρόκειται για απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με το άρθρο 17;

α) Δεδομένου ότι κατά το άρθρο 10 παράγραφος 2 του κανονισμού η διεξαγωγή αποδείξεων πραγματοποιείται σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους εκτέλεσης, η ακρόαση πρέπει να διενεργείται στη γερμανική γλώσσα (σε ορισμένα αυστριακά δικαστήρια προβλέπεται, επιπλέον, η κροατική, η σλοβενική ή η ουγγρική γλώσσα). Το αιτούν δικαστήριο μπορεί να ζητήσει να χρησιμοποιηθεί η δική του επίσημη γλώσσα (καθώς και οποιαδήποτε άλλη γλώσσα) στο πλαίσιο εκτέλεσης της παραγγελίας κατά ειδικό τύπο. Εντούτοις, το δικαστήριο εκτέλεσης της παραγγελίας μπορεί να απορρίψει το αίτημα αυτό επικαλούμενο μείζονες πρακτικές δυσκολίες (άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού).

β) Κατά το άρθρο 17 παράγραφος 6 του κανονισμού, το αιτούν δικαστήριο εκτελεί την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με τη νομοθεσία του δικού του κράτους μέλους, ήτοι σε επίσημη γλώσσα που προβλέπει η συγκεκριμένη νομοθεσία. Ωστόσο, η Αυστρία μπορεί ως κράτος μέλος της εκτέλεσης να θέσει ως όρο για τη διεξαγωγή αποδείξεων τη χρησιμοποίηση της γλώσσας της σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 4 του κανονισμού.

7 Εάν απαιτούνται διερμηνείς, ποιος είναι υπεύθυνος για την παρουσία τους και στα δύο είδη ακροάσεων και πού πρέπει να βρίσκονται αυτοί;

Υπό την επιφύλαξη της καταβολής των εξόδων κατ' άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού, αρμόδιο για τη διάθεση διερμηνέα στη μη απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων είναι καταρχήν το δικαστήριο εκτέλεσης. Ωστόσο συνιστάται (και ως προς αυτό το σημείο) η εποικοδομητική συνεργασία των εμπλεκόμενων δικαστηρίων.

Στην απευθείας διεξαγωγή κατ' άρθρο 17 του κανονισμού, αρμόδιο για τη διάθεση διερμηνέα είναι καταρχήν το αιτούν δικαστήριο. Το άρθρο 17 δεν προβλέπει μεν ρητή υποχρέωση του κράτους μέλους εκτελέσεως προς παροχή συνδρομής, ωστόσο δεν την αποκλείει. Κατά το άρθρο 39α παράγραφος 4 του αυστριακού νόμου για τη δικαστική δικαιοδοσία (Jurisdiktionsnorm - JN) το παρέχον δικαστήριο διερμηνέα οφείλει να επικουρεί ουσιαστικά το αλλοδαπό δικαστήριο κατά τη διεξαγωγή των αποδείξεων, εφόσον του ζητηθεί από το τελευταίο. Η υποχρέωση αυτή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη διαμεσολάβηση στην εξεύρεση διερμηνέα.

Η επιλογή διερμηνέα συγκεκριμένης καταγωγής αποφασίζεται κατά περίπτωση.

8 Ποια διαδικασία εφαρμόζεται στις ρυθμίσεις για την ακρόαση και την κοινοποίηση του χρόνου και του τόπου στο πρόσωπο που θα εξεταστεί; Ποιο χρονικό διάστημα πρέπει να προβλέπεται κατά τη ρύθμιση της ημερομηνίας ακρόασης ώστε να μπορεί το πρόσωπο που θα εξεταστεί να ενημερωθεί εγκαίρως;

Για την κλήση προς εξέταση μέσω τηλεδιάσκεψης στην ημεδαπή ισχύουν οι ίδιες διατυπώσεις και προθεσμίες που ισχύουν για την κλήση προς εξέταση ενώπιον του δικάζοντος δικαστηρίου.

9 Ποια έξοδα προκύπτουν από τη χρήση της τηλεδιάσκεψης και ποιος είναι ο τρόπος πληρωμής τους;

Κατά την τηλεδιάσκεψη μέσω Internet Protocol (IP) δεν προκύπτουν έξοδα συνδιαλέξεως. Αν η τηλεδιάσκεψη πραγματοποιηθεί μέσω ISDN, ο καλών επιβαρύνεται με το κόστος της τηλεφωνικής κλήσης. Αυτό διαφέρει ανάλογα με τον τόπο προς τον οποίο πραγματοποιείται η κλήση.

10 Ποιες απαιτήσεις, ενδεχομένως, υπάρχουν για να διασφαλιστεί ότι το πρόσωπο που θα εξεταστεί απευθείας από το αιτούν δικαστήριο έχει ενημερωθεί σχετικά με τον εθελοντικό χαρακτήρα της ακρόασης;

Πρωταρχικό καθήκον του αιτούντος δικαστηρίου βάσει της δεσμευτικής διάταξης του άρθρου 17 παράγραφος 2 του κανονισμού είναι να διασφαλίζει την εν λόγω ενημέρωση, κατά κανόνα δε, προσκαλεί το ίδιο τα εξεταζόμενα πρόσωπα να συμμετάσχουν στην τηλεδιάσκεψη. Εάν στην αντίληψη της αυστριακής αρμόδιας κεντρικής αρχής ή του εκάστοτε αυστριακού δικαστηρίου υποπέσει ενδεχόμενη παράβαση του άρθρου 17 παράγραφος 2 του κανονισμού κατά την προετοιμασία ή την εκτέλεση της απευθείας διεξαγωγής αποδείξεων, τότε οφείλουν να συμβάλλουν δεόντως και από κοινού με το αιτούν δικαστήριο ώστε να τηρηθούν οι διατάξεις αυτές. Οι αυστριακοί δικαστικοί υπάλληλοι είναι εκπαιδευμένοι στην εφαρμογή του κανονισμού και μπορούν να συμβουλευόνται τον «Οδηγό για τις εικονοτηλεδιασκέψεις στο πλαίσιο διασυνοριακών διαδικασιών», ο οποίος διατίθεται μέσω του ενδοδικτύου του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

11 Ποια διαδικασία προβλέπεται για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προσώπου που θα εξεταστεί;

Η εξακρίβωση των στοιχείων γίνεται με έλεγχο επίσημου δελτίου ταυτότητας που φέρει φωτογραφία, ενώ το εξεταζόμενο πρόσωπο ερωτάται για τα στοιχεία του και στο πλαίσιο της εξέτασής του από το δικαστήριο (άρθρο 340 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

12 Ποιες απαιτήσεις εφαρμόζονται για την ορκοδοσία και ποιες πληροφορίες πρέπει να παρέχονται από το αιτούν δικαστήριο όταν απαιτείται όρκος κατά τη διάρκεια της απευθείας διεξαγωγής αποδείξεων σύμφωνα με το άρθρο 17;

Οι περί όρκου διατάξεις περιέχονται στα άρθρα 377 και 379, καθώς και στα άρθρα 336 έως 338 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας όσον αφορά τους διαδίκους και τους μάρτυρες αντίστοιχα.

Καταρχήν ορκίζονται υποχρεωτικά τόσο οι διάδικοι όσο και οι μάρτυρες. Ενώ, όμως, δεν είναι δυνατός ο εξαναγκασμός των διαδίκων σε παροχή όρκου, στην περίπτωση της άρνησης του όρκου από μάρτυρα, αυτός μπορεί να εξαναγκαστεί να δώσει όρκο με τα ίδια μέσα που ισχύουν και για την κατάθεση μάρτυρα (άρθρα 325 και 326 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τα οποία προβλέπουν την επιβολή χρηματικής ποινής ή και ποινής φυλάκισης έως 6 εβδομάδων).

Κατά το άρθρο 288 παράγραφος 2 του Ποινικού Κώδικα (StGB) τιμωρείται με φυλάκιση από έξι μήνες έως πέντε έτη όποιος προβαίνει σε ψευδή ένορκη κατάθεση ή ενισχύει με όρκο ψευδή κατάθεση ή άλλως παρέχει με οποιονδήποτε άλλο τρόπο ψευδή όρκο ενώπιον δικαστηρίου σε περιπτώσεις που ο όρκος προβλέπεται από τον νόμο.

Αντιθέτως δεν τιμωρείται η ψευδής (ανωμοτί) κατάθεση διαδίκου, ενώ η (ανωμοτί) ψευδής κατάθεση μάρτυρα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών (άρθρο 288 παράγραφος 1 του Ποινικού Κώδικα).

Κατά το άρθρο XL του εισαγωγικού νόμου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Einführungsgesetz zur Zivilprozessordnung - EGZPO), η ορκοδοσία διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου της 3ης Μαΐου 1868, RGBl. Nr. 33 (περί του τύπου του όρκου και λοιπών διατυπώσεων) (βλ. <http://alex.onb.ac.at/cgi-content/alex?aid=rgb&datum=18680004&seite=00000067>).

Κατά τις διατάξεις του άρθρου 336 παράγραφος 1 και του άρθρου 377 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, είναι ανίκανοι προς ορκοδοσία και συνεπώς δεν επιτρέπεται να ορκίζονται όσοι έχουν καταδικασθεί για ψευδομαρτυρία, οι μη έχοντες συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας τους κατά το χρόνο της εξέτασης καθώς και όσοι λόγω νοητικής ανωριμότητας ή νοητικής υστέρησης δεν κατανοούν επαρκώς τη σημασία του όρκου.

Αποκλείεται η εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων περί ένορκης εξέτασης μαρτύρων και διαδίκων σε διαδικασίες της εκούσιας δικαιοδοσίας (άρθρο 35 του νόμου περί εκούσιας δικαιοδοσίας).

13 Ποιες ρυθμίσεις προβλέπονται για να διασφαλιστεί ότι υπάρχει αρμόδιος με τον οποίο να μπορεί να συνδεθεί το αιτούν δικαστήριο στον τόπο της τηλεδιάσκεψης και πρόσωπο διαθέσιμο κατά την ημέρα της ακρόασης για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων τηλεδιάσκεψης και την αντιμετώπιση ενδεχόμενων τεχνικών προβλημάτων;

Σε κάθε δικαστικό κατάσταση που υπάρχει εγκατάσταση τηλεδιάσκεψης ορίζεται ένας υπάλληλος ως υπεύθυνος για την εγκατάσταση αυτή. Ο υπάλληλος αυτός μπορεί να χειρίζεται την εγκατάσταση τηλεδιάσκεψης και να προβαίνει σε απλές ρυθμίσεις. Κάθε εγκατάσταση τηλεδιάσκεψης είναι συνδεδεμένη με μία κεντρική μονάδα η οποία βρίσκεται στη διεύθυνση πληροφορικής (IT-Administration) του ομοσπονδιακού Υπουργείου Δικαιοσύνης (BMJ). Η διεύθυνση πληροφορικής μπορεί να προσαρμόζει εξ αποστάσεως κάθε εγκατάσταση τηλεδιάσκεψης ανά την επικράτεια.

14 Ποιες, ενδεχομένως, πρόσθετες πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο;

Απαιτείται η γνωστοποίηση των ακόλουθων στοιχείων του αιτούντος δικαστηρίου:

- Διεύθυνση IP ή/και αριθμός ISDN με διεθνή κωδικό
- Όνομα, τηλεφωνικός αριθμός και ηλεκτρονική διεύθυνση ενός υπαλλήλου του αιτούντος δικαστηρίου ο οποίος είναι εξοικειωμένος με τα τεχνικά χαρακτηριστικά της εγκατάστασης στην άλλη πλευρά και αρμόδιος να τη χειριστεί.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 02/06/2018